

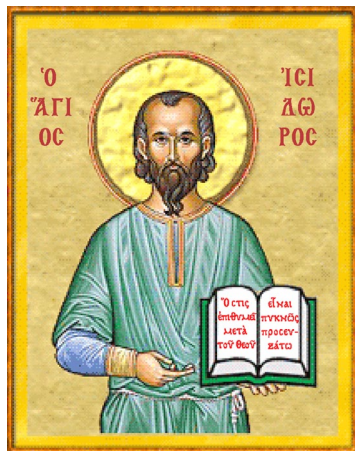

■ Ἀπὸ τὸ Ὁρθόδοξο Ἀγιολόγιο τῆς Δύσεως

Ὁ ἐν Ἁγίοις Πατὴρ ἡμῶν Ἰσίδωρος Ἐπίσκοπος Σεβίλλης † 4ῆ Ἀπριλίου 636

Ο ἐν Ἁγίοις Πατὴρ ἡμῶν Ἰσίδωρος ἦταν γόνος πριγκιπικῆς οἰκογενείας τῆς Καρθαγένης τῆς Ἰσπανίας.

Τὸ 552, τὰ στρατεύματα τοῦ Αὐτοκράτορος Ἰουστινιανοῦ κατέλαβαν τὴν Καρθαγένη καὶ οἱ γονεῖς του κατέφυγαν στὴν πόλι Ἰσπαλι, τὴν μετέπειτα Σεβίλλη, μία ἀπὸ τὶς πλέον σημαντικὲς πόλεις τοῦ Βασιλείου τῶν Βησιγόθων μὲ πρωτεύουσα τὸ Τολέτουμ (νῦν Τολέδο, Toledo), μαζὶ μὲ τὰ δύο πρῶτα τους τέκνα, τὸν Ἅγιο Λέανδρο († Μνήμη: 26ῆ Φεβρουαρίου) καὶ τὴν Φλωρεντίνα*.

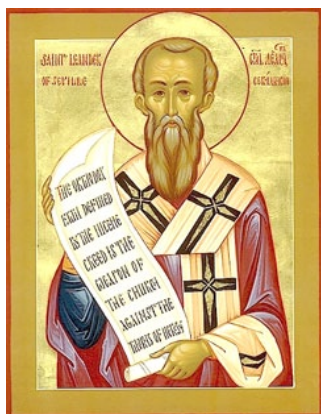

Τὴν ἐποχὴ ἐκείνη συνυπῆρχαν στὸ Βασίλειο Ὁρθόδοξοι καὶ Ἀρειανοί, οἱ τελευταῖοι δὲ εἶχαν τὴν ὑποστήριξι τοῦ φανατικοῦ Βασιλέως Λεοβιγκίλδου (568-586).

* * *

Στὴν Σεβίλλη, ἐγεννήθησαν ὁ Φουλγέντιος* καὶ ὁ Ἰσίδωρος (μετὰ

(*) Οἱ Φουλγέντιος καὶ Φλωρεντίνα, ἀδελφοὶ τοῦ Ἰσιδώρου, τιμῶνται ὡς Ἅγιοι (4ῆ Ἰανουαρίου καὶ 20ῆ Ἰουνίου), ὥστε ἡ οἰκογένειά τους νὰ εἶναι ὄντως Οἰκογένεια Ἁγίων.

Ὁ Ἅγιος Λέανδρος.

τὸ 560), ὁ νεώτερος τῆς οἰκογενείας.

Διηγούνται, ὅτι ἡ τροφός του ἄφησε κάποτε τὸν Ἰσίδωρο, ἀκόμη σπαργανωμένο βρέφος, πλησίον σὲ ἓνα δένδρο τοῦ κήπου. Ἐνα σμάρι μελισσῶν ἐκύκλωσε τὸ βρέφος καὶ ἄφησε στὰ χεῖλη του λεπτότατο ἶχνος μελιοῦ, τὸ ὁποῖο ἦταν μία προτύπωση τῆς μελίρρυτης εὐφράδειας τοῦ Ἁγίου.

Ὅταν ἐκοιμήθη ὁ πατέρας τους, ὁ Λέανδρος, ἤδη Ἡγούμενος τῆς Μονῆς τῆς Σεβίλλης, καὶ φίλος τοῦ Ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Διαλόγου († Μνήμη: 12η Μαρτίου),

ἔγινε κηδεμὼν τοῦ μικροῦ ἀδελφοῦ του καὶ ἐφρόντιζε ἐπιμελῶς ὁ ἴδιος γιὰ τὴν μόρφωσί του, μαζί μὲ ἐκείνη τῶν υἱῶν του Βασιλέως, Ἑρμενεγκίλδο καὶ Ρεκχαρέδο.

Μία ἡμέρα, ὁ Ἰσίδωρος ἐδραπέτευσε ἀπὸ τὸ σχολεῖο γιὰ νὰ ἀποφύγη τὶς ἐπιπλήξεις τοῦ ἀδελφοῦ του. Ἐστάθη γιὰ νὰ ξεκουρασθῆ δίπλα σὲ ἓνα πηγάδι καὶ μὲ παιδικὴ περιέργεια παρατηροῦσε τὶς αὐλακιᾶς στὸ φιλιατρό. Μία γυναίκα, ἡ ὁποία ἦλθε νὰ ἀντλήσῃ νερό, τοῦ ἐξήγησε, ὅτι τὸ σκοινὶ τοῦ κουβᾶ ἔγλυψε τὴν πέτρα καὶ κατέληξε νὰ τὴν αὐλακώσῃ. Ὁ μικρὸς Ἰσίδωρος κατενόησε τότε ὅτι, ἂν ἦταν δυνατὸ στὸ σχοινὶ νὰ αὐλακώσῃ τὴν πέτρα, τότε θὰ ἦταν δυνατὸ στὸν ἴδιο, μὲ φιλόπονη μελέτη, νὰ κατανικήσῃ τὴν δυσχέρεια τῆς διανοίας του.

Ἐπέστρεψε πλησίον τοῦ ἀδελφοῦ του καὶ ἄρχισε μὲ ἀπαράμιλλο ζῆλο νὰ ἐγκολπώμεται ὅλες τὶς γνώσεις καὶ ἐπιστῆμες τῆς ἐποχῆς του.

Τὸ ἔτος 576, ὁ Ἅγιος Λέανδρος ἐκλέγεται Ἀρχιεπίσκοπος τῆς Βετικῆς μὲ ἔδρα τὴν Σε-

βίλλη. Ἐκτὸς τῶν ποιμαντικῶν καὶ λειτουργικῶν δραστηριοτήτων, ἐργάσθηκε ἀόκνως, ὥστε ἡ Σεβίλλη νὰ γίνῃ ἓνα λαμπρὸ πολιτιστικὸ κέντρο.

Στὴν Βιβλιοθήκη τῆς Ἐπισκοπῆς συγκεντρώνει πολλὰ χειρόγραφα, ἐκκλησιαστικά καὶ τῆς θύραθεν σοφίας, ἀπὸ τὴν Ρώμη, τὴν Κωνσταντινούπολι καὶ τὴν Ἀφρική.

Ὁ δὲ Ἅγιος Ἰσίδωρος ἐπρόκοψε τόσο πολὺ στὴν κατ' ἄμφω γνῶσι καὶ σοφία, ὥστε ὑπερέβη τοὺς διδασκάλους του καὶ ἐγίνε ὁ σοφώτερος ἄνθρωπος τῆς ἐποχῆς του, σὲ βαθμὸ ὥστε πολλοὶ ἤρχοντο ἀπὸ μακριὰ γιὰ νὰ ἀκούσουν τοὺς λόγους του.

Συνεργὸς στὸ ποιμαντικὸ ἔργο τοῦ Ἁγίου Λεάνδρου, ἀντεστάθη σθεναρῶς στὸν φανατικὸ αἰρετικὸ Βασιλέα Λεοβίγιλδο καὶ ἐργάσθηκε δραστήρια γιὰ τὴν μεταστροφή τῶν ἀρειανοφρόνων Γόθων.

Ὁ Ἅγιος Λεάνδρος μετέστρεψε στὴν Ὀρθοδοξία τὸν πρεσβύτερο υἱὸ τοῦ Βασιλέως, Ἐρμενεγκίλδο, ὁ ὁποῖος ἐμαρτύρησε γιὰ τὴν ὁμολογία του τὸ Μεγάλο Σάββατο, 13ην Ἀπριλίου 584. Ὁ δὲ Λεάνδρος ἐξωρίσθη καὶ κατὰ τὴν διάρκεια τῆς ἐξορίας του, ὁ Ἅγιος Ἰσίδωρος ἀνέλαβε ἐξ ὀλοκλήρου τὴν υπεράσπισι τῆς ἀληθοῦς Πίστεως καὶ τῶν συμφερόντων τῆς Ἐκκλησίας.

Τὴν 21ην Ἀπριλίου 586 ὁ Βασιλεὺς Λεοβίγιδος ἐτελεύτησε μετὰ ἀπὸ ὀδυνηρὰ νόσο. Ἔιχε μετανοήσει γιὰ τὴν ἀπανθρωπία του καὶ ἔδωσε ἐντολὴ νὰ ἀνακαλέσουν τὸν Ἅγιο Λεάνδρο, προκειμένου νὰ γίνῃ ὁδηγὸς καὶ στήριγμα τοῦ διαδόχου του, Ρεκχαρέδου Α' (586-601).

Πράγματι, ὁ νέος Βασιλεὺς ἀσπασθηκε τὴν Ὀρθοδοξία καὶ τρία ἔτη ἀργότερα προΐστατο μετὰ τοῦ Ἁγίου Λεάνδρου τῆς Γ' Συνόδου τοῦ Τολέδου (8η Μαΐου 589), ὅπου διακηρύττεται ἡ μεταστροφή ὅλων τῶν Ἀρειανῶν τῆς χώρας στὴν Ὀρθοδοξία.

* * *

Μετὰ τὴν Σύνοδο τοῦ Τολέδου (589), ὁ Ἰσίδωρος ἀπεσύρθη σὲ Μονή, ὅπου ἀφιερῶθηκε στὴν ἡσυχία, τὴν μελέτη καὶ τὴν προσευχή. Σύντομα ὁμως ἐκοιμήθη ὁ Ἅγιος Λεάνδρος (600) καὶ ὁ Ἰσίδωρος ὑποχρεώθηκε νὰ δεχθῇ τὴν χειροτονία εἰς Ἐπίσκοπον Σεβίλλης, ὡς πρώτης ἔδρας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἰσπανίας.

Ἐγκαινιάζεται πλέον γιὰ τὴν Ἰσπανία τῶν Βησιγόθων καὶ τὴν

Ἡ Σύνοδος τοῦ Τολέδου.

Ἐκκλησία της μία νέα περίοδος, ἡ ὁποία ἐπωνομάσθη Ἰσιδωριανὴ Ἀναγέννησις, χαρακτηριζομένη ἀπὸ μία στενὴ συμμαχία Ἐκκλησίας καὶ Βασιλέως: *rex, gens, patria* (ἓνας βασιλεύς, μία πίστις, ἓνας νόμος), εἶναι ἤδη ἓνα ἰσπανικὸ γνωμικόν.

Κατὰ τὰ σαράντα χρόνια τῆς ἐπισκοπικῆς του θητείας, ὁ Ἅγιος Ἰσίδωρος ὑπῆρξε παρηγορητὴς τῶν χειμαζομένων, καταφύγιο τῶν δεινοπαθούτων, ὑπέρμαχος τῆς δικαιοσύνης.

Ἰδιαιτέρα ἦταν ἡ μέριμνά του γιὰ τὶς ἱερὲς Ἀκολουθίες, ὥστε ἐφρόντιζε νὰ τελοῦνται μὲ τρόπο ἀντάξιο τῆς θείας Δόξης· γιὰ τὸν λόγο αὐτὸ θεωρεῖται, ὅτι ἦταν ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος καθιέρωσε τὸ λεγόμενο *Μοζαραβικὸ Λειτουργικὸ Τυπικόν*.

Ἐπολέμησε σθεναρῶς τὸν προσυλιτισμὸ ἐκ μέρους τῶν Ἑβραίων, χωρὶς ὅμως νὰ συγκατεθῆ στὸν διωγμὸ αὐτῶν. Ἐπέκρινε τὶς μεθόδους (ἀπέλασις καὶ δέσμευσις τῶν ὑπαρχόντων) τοῦ ζηλωτοῦ Βασιλέως Σισεμπούντου (612-621), γιὰ τὸν ὁποῖο ἔγραψε: « Ἦθελε νὰ ἐπιβάλλῃ μὲ ἐξαναγκασμὸ αὐτό, τὸ ὁποῖο ἔπρεπε νὰ ἐπιτευχθῆ διὰ τῆς πειθοῦς καὶ τῆς φωτισμένης λογικῆς ».

Πλήθην κόσμου προσήρχοντο γιὰ νὰ ἀντλήσουν ἀπὸ τὴν σοφία του, ἡ ὁποία ὑπερεῖχε, λέγεται, ἐκείνης τοῦ Σολομῶντος, καὶ νὰ ἀκούσουν τὰ κηρύγματά του, τὰ ὁποῖα πολὺ συχνὰ ἐπεβεβαιώνοντο ἀπὸ θαύματα.

Κατὰ τὴν διάρκεια τῆς Β' Συνόδου τῆς Σεβίλλης (619), τῆς ὁποίας προήδρευσε, ἀναίρεσε μὲ τρόπο ἐκπληκτικὸ τὰ ἐπιχειρήματα ἐνὸς αἰρετικοῦ μονοφυσίτου ὁπαδοῦ τοῦ Σεβήρου καὶ ἐνώπιον πάντων ἐθεράπευσε ἓναν τυφλό, ἀγγίζων αὐτὸν ἀπλῶς μὲ τὸ γάντι του.

Ἰδρυσεν μεγάλο ἀριθμὸ Μονῶν καὶ διωργάνωσε στὴν Σεβίλλη Σχολὴν γιὰ τὴν ἐπιμόρφωσι τῶν Κληρικῶν, ὅπου ἐδίδασκε εὐχαρίστως καὶ ὁ ἴδιος. **Κανένα γνωστικὸ ἀντικείμενο δὲν τοῦ ἦταν ξένο, καὶ ἄφησε κληρονομίαν ἓναν ἐντυπωσιακὸ ἀριθμὸ πραγματειῶν κάθε εἶδους, οἱ ὁποῖες ἀπετέλεσαν τὴν κύρια πηγὴ τῆς γνώσεως στὴν Δύσι κατὰ τὸν Μεσαίωνα.**

* * *

Σὲ μεγάλη ἡλικία, ὁ Ἅγιος Ἐπίσκοπος προσεβλήθη ἀπὸ σοβαρὰ ἀσθένεια. Διεμοίρασε τότε ὅλα τὰ ὑπάρχοντά του σὲ ἐλεημοσύνες καὶ προετοιμάσθη μὲ προσυχὴ καὶ μετάνοια, προλέγων τὴν θλιβερά

Ἡ ἱερὰ λάρναξ τοῦ Ἁγίου Ἰσιδώρου.

δοκιμασία, ἡ ὁποία ἐπέκειτο γιὰ τὴν Ἐκκλησία τῆς Ἰσπανίας, δηλαδή τὴν κατάκτησι τῆς χώρας ὑπὸ τῶν Μουσουλμάνων.

Τέσσερις ἡμέρες πρὸ τῆς μακαρίας ἐκδημίας του, διέταξε νὰ τὸν μεταφέρουν στὸν Καθεδρικό Ναό, ὅπου ἐξαπλωμένος ἐπὶ τέφρας καὶ σποδοῦ στὸ κέντρο τοῦ Ναοῦ, φορῶν ἓναν τρίχινο χιτῶνα, ἐπεκαλέσθη τὸ ἔλεος τοῦ Κυρίου μὲ μιὰ σεμνὴ καὶ μεγαλειώδη προσευχή, λέγων μεταξὺ ἄλλων:

«Δι' ἐμέ, Κύριε, καὶ ὄχι γιὰ τοὺς δικαίους, καθιέρωσες ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τὸ σωτηριῶδες λουτρὸ τῆς Μετανοίας...».

Ἀφοῦ ἔλαβε τὴν ἄφεσι τῶν ἁμαρτιῶν ἀπὸ κάποιον ἀπὸ τοὺς παρισταμένους Ἐπισκόπους, ἐζήτησε νὰ τὸν βοηθήσουν ὅλοι μὲ τὶς προσευχές τους, ἀντήλλαξε τὸν ἀσπασμὸ τῆς ἀγάπης μὲ τοὺς Ἱερεῖς, προσηυχῆθη ὑπὲρ τοῦ λαοῦ καὶ κατόπιν ἐπέστρεψε στὸ κελλί του, ὅπου ἐκοιμήθη ἐν σιωπῇ τὴν 4ῃ Ἀπριλίου 636.

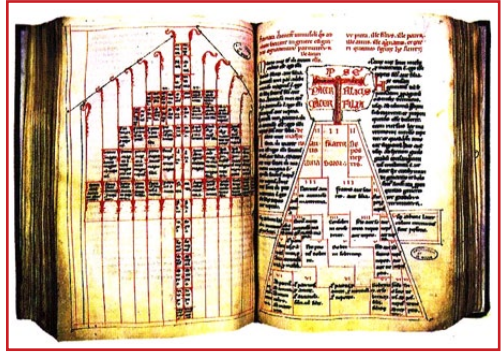
Ἡ Σύνοδος τοῦ Τολέδου (653) συναρίθμησε αὐτὸν μὲ τοῦ Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας καὶ τὸν ὠνόμασε *Ἐξοχο Διδάσκαλο* (Doctor Egregius).

* * *

Τὸ ἱερὸ Σκὴνωμα τοῦ Ἁγίου Ἰσιδώρου κατετέθη ἀρχικῶς ἀνάμεσα σὲ ἐκεῖνα τῶν Ἁγίων Λεάνδρου καὶ Φλωρεντίνης στὸν Μητροπολιτικὸ Ναὸ τῆς Σεβίλλης.

Ἀργότερα, μὲ τὴν ἄδεια τοῦ μουσουλμάνου ἄρχοντος τῆς Σεβίλλης, Ἀββαδ Β' Ἀμποῦ Ἄμ (1042-1069), ὁ ὁποῖος ἐσέβετο τὸν Χριστιανισμό, τὰ σεπτὰ του Λεῖψανα μετεφέρθησαν στὸν Καθεδρικό Ναὸ τῆς πόλεως Λεόν, ὥστε νὰ εὑρεθοῦν σὲ χριστιανικὴ χώρα. Τὸ ἔτος 1063 ὁ Ναὸς ἀφιερώθηκε πλέον στὸν Ἅγιο Ἱεράρχη.

Τὰ πολυάριθμα ἔργα τοῦ Ἁγίου Ἰσιδώρου ἔχουν ἐγκυκλοπαιδικὸ χαρακτήρα. Ἦταν ὁ *οἰκουμενικὸς ἐπιστήμων* τοῦ πρωῒμου Μεσαιῶνος, ὅπως τὸ μαρτυρεῖ τὸ πλέον περίφημο ἔργο του, «*Ἐτυμολογία ἢ Περὶ τῆς τῶν πραγμάτων ἀρχῆς*» (20 βιβλία, PL 82, 73-728), τὸ ὁποῖο εἶχε εὐρυτάτη διάδοσι ἀνὰ τοὺς αἰῶνες μέχρι τὴν Ἀναγέν-

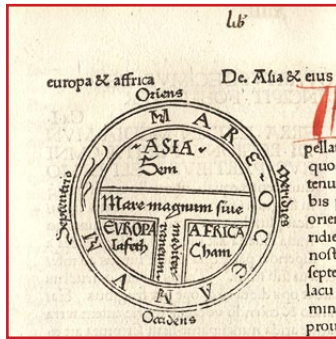
Ἀπὸ χειρόγραφο τοῦ ἔργου τοῦ Ἁγίου Ἰσιδώρου «Ἐτυμολογία».

Δείγμα τῆς δομῆς τοῦ ἔργου.

νησι καὶ συγκεντρώνει ὅλες τὶς γνώσεις τῆς ἐποχῆς του. Σὲ αὐτὸν ὀφείλει ἡ Δύσις, πολὺ πρὶν τοὺς Ἄραβες, τὴν γνωριμία της μὲ τὸ ἔργο τοῦ Ἀριστοτέλους.

+

*Τῷ δὲ ἐν Τριάδι Παναγίῳ Θεῷ,
τῷ ἐνδοξαζομένῳ ἐν τοῖς Ἁγίοις Αὐτοῦ,
προσκύνησις καὶ εὐχαριστία,
εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.
Ἀμήν!*

Ἀπὸ χειρόγραφο τοῦ
ἔργου τοῦ Ἁγίου Ἰσιδώρου
«Ἐτυμολογία».
Ἀπεικόνισις τῆς γῆς.